

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 3. marca 2011 *

Vo veci C-50/09,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 226 ES, podaná
4. februára 2009,

Európska komisia, v zastúpení: P. Oliver, C. Clyne a J.-B. Laignelot, splnomocnení
zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Írsku, v zastúpení: D. O'Hagan, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci
G. Simons, SC, a D. McGrath, BL, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanému,

* Jazyk konania: angličtina.

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia J.-J. Kasel, A. Borg Barthet, M. Ilešič a M. Berger (spravodajkyňa),

generálny advokát: J. Mazák,
tajomník: N. Nančev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 24. júna 2010,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Komisia Európskych spoločenstiev sa svojou žalobou domáha, aby Súdny dvor určil, že Írsko si tým, že:

— neprebralo článok 3 smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie (Ú. v. ES L 175, s. 40; Mim. vyd. 15/001, s. 248), zmenenej a doplnenej smernicou Rady

97/11/ES z 3. marca 1997 (Ú. v. ES L 73, s. 5; Mim. vyd. 15/003, s. 151) a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/35/ES z 26. mája 2003 (Ú. v. EÚ L 156, s. 17; Mim. vyd. 15/007, s. 466, ďalej len „smernica 85/337“),

- nezabezpečilo, aby sa v oblastiach, kde majú írské orgány územného plánovania aj Agentúra na ochranu životného prostredia (ďalej len „Agentúra“) rozhodovacie právomoci týkajúce sa projektov, v plnom rozsahu splnili požiadavky článkov 2 až 4 tejto smernice a
- vylúčilo asanačné práce z pôsobnosti právnych predpisov, ktorými sa prebrala táto smernica,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z uvedenej smernice.

Právny rámec

Právna úprava Únie

2 Článok 1 ods. 2 a 3 smernice 85/337 stanovuje:

„2. Na účely tejto smernice:

„projekt“ znamená:

- realizácia stavieb alebo iných zariadení, alebo plánov,

— iné zásahy do prírodného prostredia a krajiny, vrátane ťažby nerastných surovín;

...

„povolenie“ je:

rozhodnutie príslušného orgánu alebo orgánov, ktoré oprávňuje navrhovateľa realizovať projekt.

3. Príslušný orgán alebo príslušné orgány sú tie, ktoré členské štáty určia, aby zodpovedali za plnenie povinností vyplývajúcich z tejto smernice.“

3 Podľa článku 2 ods. 1 až 2a uvedenej smernice:

„1. Členské štáty prijímajú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že pred udeľením povolenia sa všetky projekty, ktoré pravdepodobne budú mať podstatný vplyv na životné prostredie z dôvodu, okrem iného, ich charakteru, veľkosti, alebo umiestnenia, budú podliehať postupu povolenia a budú posúdené z hľadiska ich vplyvov. Tieto projekty sú definované v článku 4.

2. Posudzovanie vplyvov na životné prostredie možno začleniť do jestvujúcich procesov povoľovania projektov v členských štátoch, alebo ak to nie je možné, do iných procesov alebo postupov, ktoré sa ustanovia na dosiahnutie cieľa tejto smernice.

2a Členské štáty môžu stanoviť jednotný postup na splnenie požiadaviek tejto smernice a požiadaviek smernice Rady 96/61/ES z 24. septembra 1996 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia....“

4 Článok 3 tej istej smernice stanovuje:

„Posudzovanie dopadu na životné prostredie identifikuje, popíše a posúdi náležitým spôsobom, pri každom prípade jednotlivo a v súlade s článkami 4 až 11, priame a nepriame vplyvy projektu na nasledujúce faktory:

— ľudské bytosti, živočíšstvo a rastlinstvo,

— pôdu, vodu, vzduch, podnebie a krajinu,

— hmotný majetok a kultúrne dedičstvo,

— súčinnosť medzi faktormi uvedenými v prvej, druhej a tretej zarážke.“

5 Článok 4 ods. 1 a 2 smernice 85/337 znie takto:

„1. Pokiaľ článok 2 ods. 3 neustanovuje inak, projekty uvedené v prílohe I podliehajú posúdenie v súlade s článkami 5 až 10.

2. Pokiaľ článok 2 ods. 3 neustanovuje inak, členské štáty určia pre projekty uvedené v prílohe II na základe:

a) skúmania každého jednotlivého prípadu,

alebo

b) prahov alebo kritérií stanovených členskými štátmi,

či budú podliehať posúdeniu v súlade s článkami 5 až 10.

Členské štáty môžu rozhodnúť uplatňovať oba postupy uvedené v písm. a) a b):“

6 Články 5 až 7 uvedenej smernice sa týkajú informácií, ktoré je potrebné zhromaždiť, a konzultácií, ktoré treba vykonať v rámci procesu posudzovania. Článok 5 sa týka informácií, ktoré musí poskytnúť navrhovateľ, článok 6 povinnosti vykonať konzultáciu s orgánmi, ktoré majú osobitné právomoci v oblasti životného prostredia na jednej strane a s verejnosťou na druhej strane, a článok 7 sa týka povinnosti v prípade cezhraničného projektu informovať o ňom druhý dotknutý členský štát. Článok 8 tej

istej smernice stanovuje, že výsledok týchto konzultácií a zhromaždené informácie sa musia zohľadniť v rámci povoloacieho konania.

- 7 Články 9 až 11 tej istej smernice, týkajúce sa rozhodnutia prijatého v rámci povoloacieho konania, sa týkajú informovania verejnosti a dotknutých členských štátov, dodržiavania obchodného a priemyselného tajomstva, práva verejnosti podať opravný prostriedok na súdny orgán a výmeny informácií medzi členskými štátmi a Komisiou.
- 8 Článok 12 ods. 1 smernice 85/337 v pôvodnom znení stanovil členským štátom povinnosť zabezpečiť dosiahnutie súladu s jej ustanoveniami najneskôr do 3. júla 1988. Pokiaľ ide o zmeny a doplnenia do tejto smernice smernicou 97/11, boli členské štáty povinné prebrať ich najneskôr do 14. marca 1999 a pokiaľ ide o zmeny a doplnenia do tejto smernice smernicou 2003/35, boli členské štáty povinné prebrať ich najneskôr do 25. júna 2005.

Vnútroštátna právna úprava

Zákon z roku 2000 o územnom plánovaní a rozvoji

- 9 Zákon z roku 2000 o územnom plánovaní a rozvoji (Planning and Development Act 2000) v znení zmien a doplnení prijatých zákonom z roku 2006 o strategických infraštruktúrach (Strategic Infrastructure Act 2006, ďalej len „PDA“) definuje právny rámec uplatniteľný na vydávanie povolení týkajúcich sa väčšiny kategórií projektov

uvedených v prílohách I a II smernice 85/337. V prípade niektorých projektov je povolenie nazvané v PDA ako „územné povolenie“, vydávané v zásade miestnym orgánom, jedinou formou povolenia vyžadovaného na účely realizácie projektu. V takomto prípade PDA stanovuje, že rozhodnutia prijaté miestnymi orgánmi môžu byť predmetom odvolania na An Bord Pleanála [Národná rada územného plánovania (ďalej len „Rada“)].

- 10 Časť X PDA, ktorá zahŕňa § 172 až § 177 sa týka posudzovania vplyvov na životné prostredie. § 176 stanovuje, že projekty, ktoré si vyžadujú takéto posúdenie, sú definované nariadením. § 172 stanovuje, že pokiaľ ide o projekty, na ktoré sa vzťahujú vykonávacie ustanovenia prijaté podľa § 176, k žiadostiam o povolenie je potrebné pripojiť vyhlásenie týkajúce sa vplyvov na životné prostredie. Podľa § 173 v prípade, že orgán územného plánovania dostane žiadosť o povolenie, ku ktorej bolo pripojené vyhlásenie týkajúce sa vplyvov na životné prostredie, tento orgán, prípadne po podaní odvolania Rada, sú povinné zohľadniť toto vyhlásenie. § 177 stanovuje, že informácie, ktoré sa majú pripojiť k tomuto vyhláseniu, určí nariadenie.

- 11 Vykonávacím predpisom k PDA je nariadenie z roku 2001 o územnom plánovaní a rozvoji (Planning and Development Regulations 2001), zmenené a doplnené nariadením z roku 2008 o územnom plánovaní a rozvoji (ďalej len „PDR“), prijaté najmä na základe § 176 a § 177 PDA.

- 12 Druhá časť PDR sa týka projektov, v prípade ktorých nie je potrebné posúdenie vplyvov na životné prostredie. § 6 PDR odkazuje v tejto súvislosti na prvú časť prílohy 2 uvedeného nariadenia, ktorá v položke 50 uvádza „asanácia budovy alebo akejkoľvek

inej stavby“. § 9 a § 10 PDR stanovujú podmienky, za ktorých projekt, na ktorý sa v zá-
sade vzťahuje výnimka, aj tak podlieha povoľovaciemu konaniu.

- 13 Desiatu časť PDR sa venuje posudzovaniu vplyvov na životné prostredie. § 93 PDR
v spojení s prílohou 5 uvedeného nariadenia definuje kategórie projektov, pre ktoré
sa vyžaduje takéto posúdenie. § 94 PDR, ktorý stanovuje informácie, ktoré musia byť
uvedené vo vyhlásení o vplyvoch na životné prostredie, znie takto:

„Vyhlásenie týkajúce sa vplyvov na životné prostredie musí obsahovať:

- a) informácie uvedené v bode 1 prílohy 6;

- b) informácie uvedené v bode 2 prílohy 6, ak
 - (i) sú tieto informácie relevantné pre určitú fázu povoľovacieho konania a špe-
cifické vlastnosti projektu alebo typu projektu, o ktorý ide, ako aj okolnosti
týkajúce sa životného prostredia, ktoré by mohli byť ovplyvnené, a ak

 - (ii) je možné od osoby alebo osôb, ktoré pripravili vyhlásenie, primerane vyža-
dovať, aby zhromaždili tieto informácie, najmä s prihliadnutím na aktuálne
poznatky a metódy posudzovania, a

c) zhrnutie informácií požadovaných v bodoch a) a b) vyjadrené v netechnickej, bežne zrozumiteľnej forme.“

¹⁴ Príloha 6 PDR stanovuje informácie, ktoré musia byť uvedené vo vyhlásení týkajúcom sa vplyvov na životné prostredie. Bod 2 písm. b) tejto prílohy stanovuje, že vyhlásenie musí obsahovať:

„Opis aspektov životného prostredia, ktoré by mohli byť výrazne ovplyvnené navrhovaným projektom, a to najmä:

— ľudské bytosti, živočíšstvo a rastlinstvo,

— pôda, voda, vzduch, podnebie a krajina,

— hmotný majetok vrátane architektonického a archeologického dedičstva a kultúrne dedičstvo,

— súčinnosť medzi faktormi uvedenými vyššie.“

¹⁵ V súlade s § 108 PDR je orgán územného plánovania povinný preveriť, či informácie uvedené vo vyhlásení týkajúce sa vplyvov na životné prostredie, sú v súlade s požiadavkami uvedeného nariadenia.

Zákon z roku 1992, ktorým bola zriadená Agentúra

- 16 Zákon z roku 1992, ktorým bola zriadená Agentúra na ochranu životného prostredia (Environmental Protection Agency Act 1992, ďalej len „EPAA“) zaviedol najmä nový systém integrovanej redukcie znečisťovania tým, že stanovil, že pre mnohé priemyselné činnosti je potrebné mať povolenie vydávané Agentúrou. Ak ide o novú činnosť a/alebo sa týka novej výstavby, takisto pre ňu musí byť vydané územné povolenie stanovené v PDA.
- 17 § 98 EPAA, ktorý zakazoval orgánom územného plánovania zohľadniť aspekty spojené s rizikami znečisťovania pri skúmaní žiadosti o územné povolenie, bol zmenený § 256 PDA v tom zmysle, že hoci je zakázané, aby tieto orgány stanovili v povoleniach, ktoré vydávajú na činnosti vyžadujúce si okrem toho aj povolenie od Agentúry, podmienky ukladajúce zníženie znečisťujúcich emisií, môžu v prípade potreby odmietnuť vydať územné povolenie z dôvodov vzťahujúcich sa na životné prostredie. Tento § 98 v zmenenom a doplnenom znení stanovuje možnosť, aby tieto orgány vyzvali Agentúru na predloženie pripomienok, najmä pokiaľ ide o vyhlásenie týkajúce sa vplyvov na životné prostredie. Agentúra však na túto výzvu nemusí reagovať.
- 18 Nariadenie z roku 1994 o Agentúre na ochranu životného prostredia [Environmental Protection Agency (Licensing) Regulations 1994, ďalej len „EPAR“] upravuje možnosť Agentúry oznámiť žiadosť o povolenie orgánu územného plánovania. Na toto oznámenie však orgán nie je povinný odpovedať.

Zákon z roku 1930 o národných pamiatkach

- 19 Zákon z roku 1930 o národných pamiatkach (National Monuments Act 1930, ďalej len „NMA“) upravuje ochranu najdôležitejších írskych archeologických nálezísk z kultúrneho hľadiska, ktoré sa považujú za „národné pamiatky“. Bol zmenený zákonom z roku 2004 [National Monuments (Amendment) Act 2004] s cieľom zmäkčiť požiadavky uložené skoršou právnou úpravou v prípade návrhov na zmenu alebo premiestnenie národných pamiatok.
- 20 § 14 NMA zveruje írskemu ministerstvu životného prostredia, národného dedičstva a miestnej správy (ďalej len „ministerstvo“) právomoc voľnej úvahy na prijatie rozhodnutia umožňujúceho zničenie národnej pamiatky. Ak sa počas realizácie projektu cesty, ktorý bol predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie, nájde národná pamiatka, § 14a NMA stanovuje, že je v zásade zakázané vykonávať akékoľvek práce na pamiatke a je potrebné vyčkať na pokyny z ministerstva. Tieto pokyny sa môžu týkať rôznych „zásahov na pamiatke“, vrátane jej asanácie. Na účely prijatia týchto pokynov sa nepredpokladá žiadne posúdenie vplyvov na životné prostredie. § 14b NMA však stanovuje, že pokyny ministerstva sa musia oznámiť Rade. Ak sa tieto pokyny týkajú zmeny schváleného projektu cesty, Rada je povinná preskúmať, či táto zmena môže mať značný vplyv na životné prostredie. Ak Rada dospeje k záveru, že to tak je, musí požadovať predloženie vyhlásenia týkajúceho sa vplyvov na životné prostredie.

Konanie pred podaním žaloby

- 21 Po preskúmaní sťažnosti týkajúcej sa prebratia smernice 85/337 Írskom Komisia dospela k záveru, že táto smernica nebola úplne a správne prebratá týmto členským štátom a listom z 19. novembra 1998 vyzvala tento členský štát, aby predložil pripomienky v rámci konania o nesplnení povinnosti. Druhá výzva bola Írsku zaslaná 9. februára 2001.
- 22 Po preskúmaní pripomienok uvedených v odpovedi na tieto výzvy Komisia 6. augusta 2001 adresovala Írsku odôvodnené stanovisko, v ktorom dospela k záveru, že tento členský štát neprebral správne články 2 až 6, 8 a 9 uvedenej smernice. V odpovedi na to Írsko oznámilo Komisii, že legislatívne zmeny potrebné na zabezpečenie prebratia sa práve prijímajú a požiadalo o prerušenie konania.
- 23 V dôsledku nových sťažností zaslala Komisia Írsku 2. mája 2006 doplňujúcu výzvu.
- 24 Keďže Komisia nebola spokojná s poskytnutými odpoveďami, vydala 29. júna 2007 doplňujúce odôvodnené stanovisko v ktorom dospela k záveru, že Írsko stále neprebralo správne smernicu 85/337, najmä jej články 2 až 4, a vyzvala tento členský štát, aby zabezpečil dosiahnutie súladu s týmto stanoviskom v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia. Írsko v odpovedi trvalo na svojom stanovisku, podľa ktorého platná írsky právna úprava predstavuje primerané prebratie tejto smernice.
- 25 Komisia teda podala túto žalobu.

O žalobe

O prvej výhrade týkajúcej sa neprebratia článku 3 smernice

Argumentácia účastníkov konania

- ²⁶ Článok 3 smernice 85/337 má podľa Komisie zásadný význam, pretože definuje to, čo predstavuje posudzovanie vplyvov na životné prostredie, a preto je potrebné ho prebrať doslovne. Ustanovenia uvádzané Írskom ako primerane preberajúce článok 3 smernice nie sú dostatočné.
- ²⁷ § 173 PDA, ktorý vyžaduje, aby orgán územného plánovania zohľadnil informácie obsiahnuté vo vyhlásení týkajúcom sa vplyvov na životné prostredie predloženom navrhovateľom, sa teda týka povinnosti uvedenej v článku 8 smernice 85/337, a to zohľadniť informácie zozbierané podľa článkov 5 až 7 tejto smernice. Na druhej strane tento § 173 nezodpovedá širšej povinnosti zavedenej článkom 3 uvedenej smernice pre príslušný orgán, a to zabezpečiť vykonanie posúdenia vplyvov na životné prostredie, ktoré identifikuje, opisuje a posudzuje všetky faktory uvedené v tomto článku 3.
- ²⁸ Pokiaľ ide o § 94, § 108 a § 111 PDR, ako aj prílohu 6 tohto nariadenia, Komisia uvádza, že iba uvádzajú na jednej strane prvky, ku ktorým navrhovateľ musí uviesť informácie vo svojom vyhlásení týkajúcom sa vplyvov na životné prostredie, a na druhej strane stanovujú povinnosť pre príslušné orgány preveriť, či sú tieto informácie

vyčerpávajúce. Povinnosti stanovené týmito ustanoveniami sa líšia od povinnosti, ktorú zaviedol článok 3 smernice pre príslušný orgán, a to vykonať komplexné posúdenie vplyvov na životné prostredie.

- 29 Pokiaľ ide o relevantnosť judikatúry írskych súdov týkajúcej sa uplatňovania predmetných ustanovení vnútroštátneho práva, Komisia tvrdí, že hoci tieto súdy môžu vykladať nejednoznačné ustanovenia takým spôsobom, aby boli zlučiteľné so smernicou, nemôžu zaplniť právne medzery vo vnútroštátnej právnej úprave. Napokon výňatky z rozhodnutí citované Írskom sa netýkajú výkladu tejto právnej úpravy, ale samotnej smernice 85/337.
- 30 Írsko spochybňuje dôležitosť, akú Komisia venuje článku 3 uvedenej smernice. Tento všeobecne formulovaný článok len uvádza, že posudzovanie vplyvov na životné prostredie sa musí vykonať v súlade s článkami 4 až 11 tejto smernice. Členský štát tým, že prebral uvedené články 4 až 11 do vnútroštátneho práva, zabezpečil aj prebratie článku 3.
- 31 Írsko tvrdí, že § 172 ods. 1 a § 173 PDA, ako aj §94 a § 108 PDR a príloha 6 PDR zabezpečili úplné prebratie ustanovení článku 3 smernice 85/337. Zdôrazňuje, že Supreme Court (Írsko) v dvoch rozsudkoch z roku 2003 a 2007, t. j. vo veciach O'Connell v. Environmental Protection Agency a Martin v. An Bord Pleanála, potvrdil, že vnútroštátne právo ukladá orgánom územného plánovania a Agentúre povinnosť posúdiť faktory uvedené v tomto článku 3 a vzťah medzi týmito faktormi. Tieto rozsudky, ktoré je potrebné zohľadniť pri posudzovaní rozsahu predmetných vnútroštátnych ustanovení, nevyplnili právnu medzeru, ale len konštatovali, že uplatniteľná vnútroštátna právna úprava ukladá príslušným orgánom povinnosť vykonať posúdenie účinkov

projektu na životné prostredie vzhľadom na kritériá uvedené v článku 3 smernice 85/337.

- 32 Írsko subsidiárne odkazuje na pojem „primerané plánovanie a udržateľný rozvoj“ uvedený v § 34 PDA. Ide o hlavné kritérium, ktoré musí pri rozhodovaní o vydaní povolenia zohľadniť každý orgán územného plánovania. Tento pojem sa pridáva ku všetkým kritériám stanoveným v uvedenom § 34, ako aj v iných ustanoveniach toho istého zákona, okrem iného v § 173 tohto zákona, čím sa posilňuje jeho uplatňovanie.
- 33 Napokon Írsko tvrdí, že Komisia nedodržiava právomoc voľnej úvahy, ktorú má členský štát na základe článku 249 ES, pokiaľ ide o formu a prostriedky umožňujúce zabezpečiť prebratie smernice. Komisia tým, že vyžaduje doslovné prebratie článku 3 smernice 85/337, neberie vôbec ohľad na právnu úpravu a judikatúru, ktorá vznikala v Írsku 45 rokov, pokiaľ ide o pojmy „primerané plánovanie“ a „udržateľný rozvoj“.

Posúdenie Súdnyim dvorom

- 34 Na úvod je potrebné konštatovať, že Komisia a Írsko chápu článok 3 smernice 85/337 odlišne a odlišne aj analyzujú jeho vzťah k článkom 4 až 11 tejto smernice. Komisia tvrdí, že tento článok 3 stanovuje povinnosti presahujúce tie, ktoré stanovujú uvedené články 4 až 11, kým Írsko tvrdí, že ide iba o všeobecne formulované ustanovenie a že

podrobný postup posudzovania vplyvov na životné prostredie je stanovený v článkoch 4 až 11 tejto smernice.

- 35 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že hoci článok 3 uvedenej smernice stanovuje, že posudzovanie vplyvov na životné prostredie sa vykoná „v súlade s článkami 4 až 11“ tejto smernice, povinnosti uvedené v týchto článkoch sú odlišné od povinnosti stanovenej samotným článkom 3.
- 36 Článok 3 smernice 85/337 kladie príslušnému orgánu životného prostredia povinnosť vykonať posúdenie vplyvov na životné prostredie, ktoré musí zahŕňať opis priamych a nepriamych účinkov projektu na faktory uvedené v prvých troch zarážkach tohto článku a vzťah medzi nimi (rozsudok zo 16. marca 2006, Komisia/Španielsko, C-332/04, bod 33). Ako sa uvádza v článku 2 ods. 1 tejto smernice, toto posudzovanie sa musí vykonať predtým, ako sa vydá požadované povolenie na realizáciu projektu.
- 37 Na účely splnenia povinnosti stanovenej uvedeným článkom 3 nestačí, že príslušný orgán životného prostredia len identifikuje a opíše priame a nepriame účinky na niektoré faktory, ale musí ich ešte posúdiť vhodným spôsobom v závislosti od každého konkrétneho prípadu.
- 38 Táto povinnosť posudzovania sa líši od povinností uvedených v článkoch 4 až 7, 10 a 11 smernice 85/337, ktoré sú v podstate povinnosťami zhromaždenia a výmeny informácií, konzultácie, verejnosti a záruky existencie opravného prostriedku na súde. V danom prípade ide o ustanovenia procesného charakteru, ktoré sa týkajú len vykonania samotnej povinnosti stanovenej v článku 3 tejto smernice.

- 39 Iste, článok 8 tejto smernice stanovuje, že výsledok konzultácií a informácií zhromaždených podľa článkov 5 až 7 tejto smernice sa musí zohľadniť v rámci povoloacieho konania.
- 40 Táto povinnosť zohľadniť na konci rozhodovacieho postupu informácie zhromaždené príslušným orgánom životného prostredia sa však nesmie zamieňať s povinnosťou posudzovania uvedenou v článku 3 smernice 85/337. Toto posudzovanie, ktoré sa musí vykonať na začiatku rozhodovacieho procesu (rozsudok zo 4. mája 2006, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-508/03, Zb. s. I-3969, bod 103), totiž implikuje skúmanie zhromaždených informácií z vecnoprávneho hľadiska, ako aj zváženie, či ich prípadne netreba doplniť ďalšími údajmi. Tento príslušný orgán životného prostredia teda musí vykonať tak vyšetrovaciú, ako aj analytickú činnosť, aby mohol dospieť k čo najúplnejšiemu posúdeniu priamych a nepriamych účinkov dotknutého projektu na faktory stanovené v prívých troch zarážkach uvedeného článku 3 a vzťahu medzi nimi.
- 41 Tak zo znenia dotknutých ustanovení uvedenej smernice, ako aj z jej všeobecného systému teda vyplýva, že článok 3 tejto smernice predstavuje podstatné ustanovenie. Jednoduché prebratie článkov 4 až 11 tejto smernice nemožno považovať za automatické prebratie uvedeného článku 3.
- 42 Práve s prihliadnutím na tieto úvahy je potrebné zistiť, či vnútroštátne ustanovenia uvádzané Írskom predstavujú správne prebratie článku 3 smernice 85/337.
- 43 Zo znenia § 172 PDA, ako aj z § 94 PDR a prílohy 6 k nemu vyplýva, že tieto ustanovenia sa týkajú povinnosti navrhovateľa poskytnúť vyhlásenie o vplyvoch, ktoré môže mať projekt na životné prostredie, čo zodpovedá, ako to správne uvádza Komisia, povinnosti uloženej navrhovateľovi článkom 5 smernice 85/337. § 108 PDR nestanovuje

žiadnu inú povinnosť pre orgán územného plánovania ako preveriť, či sú tieto informácie vyčerpávajúce.

- 44 Pokiaľ ide o § 173 PDA, podľa ktorého orgán územného plánovania, keď dostane žiadosť o povolenie spolu s vyhlásením týkajúcim sa vplyvov na životné prostredie, musí zohľadniť toto vyhlásenie, ako aj akúkoľvek dodatočnú informáciu, ktorá mu je poskytnutá, zo samotného znenia tohto článku vyplýva, že len stanovuje povinnosť takej istej povahy, akú má povinnosť stanovená v článku 8 smernice 85/337, teda zohľadniť výsledok konzultácií a zhromaždených informácií v rámci povoľovacieho konania. Táto povinnosť nezodpovedá širšej povinnosti zavedenej článkom 3 tejto smernice pre príslušný orgán životného prostredia, a to, že má sám vykonať posúdenie vplyvov na životné prostredie vzhľadom na faktory uvedené v tomto ustanovení.
- 45 Za týchto okolností je potrebné konštatovať, že vnútroštátne ustanovenia uvádzané Írskom neumožňujú dosiahnuť výsledok sledovaný článkom 3 uvedenej smernice.
- 46 Hoci je pravda, že podľa ustálenej judikatúry si prebratie smernice do vnútroštátneho práva nevyžaduje nevyhnutne formálne a doslovné prebratie jej ustanovení do výslovnej a špecifickej právnej normy a môže sa obmedziť na všeobecný právny kontext, pokiaľ tento kontext skutočne zabezpečí plné uplatnenie smernice dostatočne jasným a presným spôsobom (pozri najmä rozsudok zo 16. júla 2009, Komisia/Írsko, C-427/07, Zb. s. I-6277, bod 54 a citovanú judikatúru), nič to nemení na tom, že v súlade s ustálenou judikatúrou na to, aby mohla byť splnená požiadavka právnej istoty, ktorá v prípade, že cieľom smernice je vytvoriť práva jednotlivcov, vyžaduje,

aby nositelia práv mohli v plnom rozsahu tieto práva poznať, musia byť ustanovenia smernice vykonané dostatočne špecificky, presne a jasne a tak, aby mali nespochybniteľnú záväznosť (pozri najmä rozsudok Komisia/Írsko, už citovaný, bod 55 a citovanú judikatúru).

47 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že už citovaný rozsudok Supreme Court vo veci O'Connell v. Environmental Protection Agency iste vykonal v časti uvádzanej Írskom výklad ustanovení vnútroštátneho práva v zmysle, ktorý je v súlade so smernicou 85/337. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora však takýto konformný výklad vnútroštátneho práva nemôže predstavovať sám osebe jasnosť a presnosť, ktoré sú požadované na splnenie požiadavky právnej istoty (pozri najmä rozsudok z 10. mája 2007, Komisia/Rakúsko, C-508/04, Zb. s. I-3787, bod 79 a citovanú judikatúru). Časť už citovaného rozsudku toho istého vnútroštátneho súdu vo veci Martin v. An Bord Pleanála, na ktorý Írsko takisto odkazuje, sa týka otázky, či sa všetky faktory uvedené v článku 3 danej smernice vyskytujú takisto v rámci povolovacích konaní zavedených írskou právnou úpravou. Neposkytuje však spresnenie týkajúce sa otázky, ktorá je rozhodujúca na účely posúdenia prvej výhrady, teda v čom má spočívať skúmanie týchto faktorov zo strany príslušných vnútroštátnych orgánov.

48 Pokiaľ ide o pojmy „primerané plánovanie“ a „udržateľný rozvoj“, na ktoré Írsko tiež odkazuje, je potrebné konštatovať, že aj keby tieto pojmy zahŕňali kritériá uvedené v článku 3 smernice 85/337, nie je preukázané, že vyžadujú, aby sa tieto kritériá zohľadnili vo všetkých prípadoch, keď sa vyžaduje posúdenie vplyvov na životné prostredie.

49 Z toho vyplýva, že ani vnútroštátna judikatúra, ani pojmy „primerané plánovanie“ a „udržateľný rozvoj“ neumožňujú napraviť to, že do írskoho právneho poriadku nebol prebratý článok 3 smernice 85/337.

50 Prvú výhradu Komisie na podporu jej žaloby je teda potrebné považovať za dôvodnú.

O druhej výhrade týkajúcej sa toho, že v prípade zúčastňovania sa viacerých orgánov na rozhodovacom postupe nie je zaručené plné dodržiavanie článkov 2 až 4 smernice 85/337

Argumentácia účastníkov konania

51 Podľa Komisie je nevyhnutné, aby sa posúdenie vplyvov na životné prostredie vykonalo v rámci celkového posúdenia. V Írsku však po vytvorení Agentúry podliehajú niektoré projekty vyžadujúce takéto posúdenie dvom odlišným rozhodovacím postupom, z ktorých jeden sa týka prijatia rozhodnutia orgánov územného plánovania, pokiaľ ide o aspekty využitia pozemku, a druhý sa týka prijatia rozhodnutia Agentúry, pokiaľ ide o aspekty spojené so znečisťovaním. Komisia pripúšťa, že územné povolenie a povolenie Agentúry možno považovať, ako to robí írska judikatúra (pozri rozsudok Supreme Court vo veci Martin v. An Bord Pleanála, už citovaný), za také, že predstavujú spolu „povolenie“ v zmysle článku 1 ods. 2 smernice 85/337 a nemá námietky proti tomu, aby sa toto povolenie poskytlo v dvoch po sebe nasledujúcich fázach. Írskej právnej úprave však vytyka, že nestanovila povinnosť pre orgány územného plánovania a Agentúru, aby svoju činnosť koordinovali. Podľa Komisie je táto situácia v rozpore s článkami 2 až 4 tejto smernice.

52 Pokiaľ ide o článok 2 uvedenej smernice, Komisia tvrdí, že vyžaduje vykonanie posudzovania vplyvov na životné prostredie pre projekty uvedené v článku 4 tejto smernice „pred poskytnutím povolenia“. Komisia sa domnieva, že podľa írskej právnej

úpravy existuje možnosť, že časť rozhodovacieho postupu prebehne bez toho, aby bola splnená táto podmienka. Na jednej strane totiž táto právna úprava nevyžaduje, aby bola žiadosť o povolenie predložená orgánu územného plánovania predtým, ako sa žiadosť o povolenie predloží Agentúre, ktorá nie je oprávnená začať posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Na druhej strane orgány územného plánovania nie sú povinné v rámci svojho posúdenia zohľadniť vplyvy z hľadiska znečisťovania, v prípade ktorých hrozí, že sa nevykoná žiadne posudzovanie.

- 53 Komisia odkazuje na judikatúru Súdneho dvora (pozri najmä rozsudok z 20. novembra 2008, Komisia/Írsko, C-66/06, bod 59) a zdôrazňuje pritom, že nie je povinná čakať, kým uplatniteľnosť zákona, ktorým bola prebratá smernica, bude mať škodlivé účinky, ani nemusí preukazovať ich existenciu, keďže samotné znenie tohto zákona je nedostatočné alebo nesprávne.

- 54 Pokiaľ ide o článok 3 smernice 85/337, Komisia uvádza, že ak majú právomoc viaceré orgány, konania pred každým z nich musia ako celok zabezpečiť posúdenie v plnej miere, ako to vyžaduje tento článok 3. Striktné vymedzenie rôznych úloh orgánov územného plánovania na jednej strane a Agentúry na druhej strane, ako to upravuje írsky právna úprava, nezohľadňuje pri prijímaní rozhodnutia z formálneho hľadiska pojem „životné prostredie“. Nijaký z orgánov implikovaných v povoľovacom postupe nie je totiž poverený posudzovaním a zohľadnením vzťahov medzi faktormi uvedenými v prvej a tretej zarážke uvedeného článku 3, ktoré patria do odlišných kompetenčných oblastí každého z týchto orgánov.

- 55 V tejto súvislosti Komisia odkazuje na § 98 EPAA v znení zmien a doplnení, ako aj na EPAR a poznamenáva, že neexistuje žiadna formálna väzba vo forme povinnosti, aby príslušné orgány navzájom konzultovali medzi konaním vedúcim k vydaniu povolenia orgánom územného plánovania a konaním vedúcim k vydaniu povolenia Agentúrou.
- 56 Komisia na účely vykreslenia svojej analýzy uviedla prípad projektov týkajúcich sa inštalácie spaľovacej pece v Duleek v grófstve Meath a továrne na spracovanie dreva prevádzkovanvej v obci Leap v grófstve Offaly.
- 57 Írsko odkazuje na rozsudok zo 4. mája 2006, Komisia/Spojené kráľovstvo (C-98/04, Zb. s. I-4003), a namieta proti prípustnosti druhej výhrady Komisie uvádzanej na podporu jej žaloby, keďže podľa nej Komisia podrobne neuviedla dôvod, pre ktorý to, že Írsko stanovilo dva príslušné orgány, porušuje požiadavky smernice 85/337. Toto opomenutie narušilo prípravy obrany Írska v tomto konaní.
- 58 Pokiaľ ide o vec samu, Írsko tvrdí, že dôsledok implikovania viacerých príslušných orgánov v rozhodovacom postupe, čo je postup, ktorý umožňuje článok 1 ods. 3 a článok 2 ods. 2 smernice 85/337, je ten, že účasť a povinnosti týchto orgánov sú odlišné a dochádza k nim v rôznych fázach predtým, ako je vydané „povolenie na projekt“. Írsko sa odvoláva na už citovaný rozsudok Supreme Court vo veci Martin v. An Bord Plaenála a tvrdí, že táto smernica vôbec nestanovuje, že „celkové posúdenie“ vplyvov na životné prostredie musí vykonať jediný príslušný orgán.
- 59 Írsko popiera, že by existovalo striktné rozdelenie medzi právomocami dvoch orgánov prijímajúcich rozhodnutie a tvrdí, že sa naopak prekrývajú. Pojem „primerané plánovanie a udržateľný rozvoj“, na ktorý odkazuje PDA, je veľmi širokým konceptom,

ktorý sa vzťahuje najmä na znečisťovanie životného prostredia. Orgány poverené územným plánovaním sú povinné posudzovať takéto znečisťovanie v kontexte rozhodnutia týkajúceho sa územného povolenia. Rôzne ustanovenia ďalej výslovne zverujú týmto orgánom právomoc odmietnuť vydať územné povolenie z dôvodov spojených so životným prostredím.

- ⁶⁰ Írsko v odpovedi na argument Komisie, podľa ktorého je možné, aby bola žiadosť o povolenie predložená Agentúre predtým, ako sa podá žiadosť o povolenie na orgán územného plánovania, a teda predtým, ako sa vykoná posudzovanie vplyvov na životné prostredie, uvádza, že „povolenie projektu“ v írskom práve súčasne vyžaduje povolenie príslušného orgánu územného plánovania a povolenie Agentúry. Za týchto okolností navrhovateľovi v praxi nevzniká žiadna výhoda z toho, že Agentúru požiada o povolenie bez toho, aby súčasne predložil žiadosť o povolenie príslušnému orgánu územného plánovania, a v praxi teda takéto rozdvojenie žiadostí nie je možné.
- ⁶¹ Okrem toho na rozdiel od tvrdenia Komisie, podľa ktorého Agentúra nemôže začať postup posudzovania vplyvov na životné prostredie, vo viacerých prípadoch, najmä v prípade žiadostí o povolenie na zber alebo likvidáciu odpadov, ako aj v prípade žiadostí o povolenie integrovanej kontroly a predchádzania znečisťovaniu, existuje povinnosť predložiť Agentúre vyhlásenie týkajúce sa vplyvov na životné prostredie, nezávisle od toho, či predtým bola alebo nebola podaná žiadosť o povolenie na orgán územného plánovania. Okrem toho v takýchto prípadoch je Agentúra výslovne oprávnená požadovať dodatočné informácie od navrhovateľa, čiže môže žiadať informácie, ktoré sú v podstate zhodné s tými, ktoré sú obsiahnuté vo vyhlásení týkajúcom sa vplyvov na životné prostredie.

- 62 Írsko tvrdí, že povinnosť konzultácie v každom prípade medzi príslušným orgánom v oblasti územného plánovania a Agentúrou, nie je vhodná. Vhodnejšie je umožniť takúto konzultáciu, pričom sa ponechá orgánom prijímajúcim rozhodnutie právomoc voľnej úvahy, pokiaľ ide o potrebu vykonať takúto konzultáciu v každom konkrétnom prípade.
- 63 Nakoniec už citovaný rozsudok z 20. novembra 2008, Komisia/Írsko, na ktorý odkazuje Komisia na účely toho, že nemusí predložiť dôkaz o svojich tvrdeniach, nie je relevantný v rámci tohto konania. Podľa Írska sa totiž vo veci, v ktorej bol vydaný uvedený rozsudok, týkalo údajné porušenie spôsobu, akým bola prebratá smernica 85/337 do írskeho vnútroštátneho práva, kým táto vec sa týka uplatnenia právnej úpravy zabezpečujúcej prebratie tejto smernice. Hoci írskou legislatívou bol zavedený úplný systém posudzovania vplyvov na životné prostredie, Komisia tvrdí, že sa môže stať, že táto legislatíva nebude v praxi vždy primerane uplatňovaná. V tejto súvislosti má dôkazné bremeno Komisia, ktorej sa ho však nepodarilo splniť. Odkazy na projekty Duleek a Leap vôbec nepotvrdzujú tvrdenia Komisie.

Posúdenie Súdny dvorom

— O prípustnosti druhej výhrady

- 64 Podľa ustálenej judikatúry, pokiaľ ide o žalobu podanú na základe článku 226 ES, musia odôvodnené stanovisko a žaloba obsahovať koherentné a presné výhrady, aby

mohol členský štát a Súdny dvor presne zistiť rozsah vytýkaného porušenia práva Únie, čo je podmienka nevyhnutná na to, aby mohol uvedený štát účinne uplatniť svoje dôvody na obranu a Súdny dvor preveriť existenciu údajného nesplnenia povinnosti (pozri najmä rozsudky zo 4. mája 2006, Komisia/Spojené kráľovstvo, C-98/04, už citovaný, bod 18, a z 20. novembra 2008, Komisia/Írsko, už citovaný, bod 31).

⁶⁵ V predmetnom prípade z dokumentov v spise vyplýva, že v rámci konania pred podaním žaloby tak body 3.2.2 až 3.2.5 odôvodneného stanoviska zo 6. augusta 2001, ako aj body 2.17 a 2.18 doplňujúceho odôvodneného stanoviska z 29. júna 2007 vyjadrujú dôvod, pre ktorý striktné vymedzenie hranice medzi oddelenými úlohami zverenými orgánom územného plánovania na jednej strane a Agentúre na druhej strane, nespĺňa podľa Komisie požiadavky smernice 85/337. Vysvetľuje sa tam, že toto rozdelenie právomocí je nezlučiteľné so skutočnosťou, že pojem „životné prostredie“, tak ako sa má zohľadniť v rámci rozhodovacieho postupu stanoveného touto smernicou, implikuje zohľadnenie vzájomného vzťahu medzi faktormi, ktoré patria do oddelených právomocí každého z dvoch orgánov prijímajúcich rozhodnutie.

⁶⁶ Táto výhrada je uvedená v rovnakom alebo podobnom znení v bode 55 a nasl. žaloby podanej na Súdny dvor, ktorá okrem toho obsahuje v bodoch 9 až 20 zhrnutie relevantných ustanovení írskej právnej úpravy.

⁶⁷ Z týchto konštatovaní vyplýva, že tvrdenia uvádzané Komisiou v rámci konania pred podaním žaloby a v rámci tohto konania sú dostatočne jasné na to, aby umožnili Írsku účinne pripraviť svoju obranu.

68 V dôsledku toho je potrebné zamietnuť námietku neprípustnosti uvádzanú týmto členským štátom, pokiaľ ide o druhú výhradu uvádzanú Komisiou.

— O veci samej

69 Na úvod je potrebné konštatovať, že Komisia vo svojej druhej výhrade kritizuje prebratie článkov 2 až 4 smernice 85/337 v predmetnej írskej právnej úprave, keďže v prípade zúčastňovania sa viacerých vnútroštátnych orgánov na rozhodovacom postupe postupy zavedené touto právnou úpravou nezaručujú plné dodržiavanie týchto článkov.

70 V dôsledku toho argumentáciu Írska, podľa ktorej Komisia nepreukázala skutkový základ svojej žaloby, je potrebné odmietnuť. Ako totiž uvádza Komisia, keďže predmetom žaloby o nesplnenie povinnosti je spôsob, akým bola prebratá smernica 85/337, a nie konkrétny výsledok uplatnenia vnútroštátnej právnej úpravy týkajúcej sa tohto prebratia, je potrebné preveriť, či v prípade samotnej uvedenej právnej úpravy je prebratie tejto smernice nedostatočné alebo nesprávne, ako tvrdí Komisia, bez toho, aby bolo potrebné preukazovať skutočné účinky preberajúcej vnútroštátnej právnej úpravy vo vzťahu ku konkrétnym projektom (pozri rozsudok z 20. novembra 2008, Komisia/Írsko, už citovaný, bod 59).

71 Článok 1 ods. 2 smernice 85/337 definuje pojem „povolenie“ ako rozhodnutie príslušného orgánu alebo orgánov, ktoré oprávňuje navrhovateľa realizovať projekt. Odsok 3 uvedeného článku stanovuje, že príslušný orgán alebo príslušné orgány sú tie, ktoré členské štáty určia, aby zodpovedali za plnenie povinností vyplývajúcich z tejto smernice.

- 72 V rámci slobody, ktorá je takto ponechaná členským štátom na určenie orgánov príslušných na vydávanie povolenia v zmysle smernice, sa môžu tieto členské štáty rozhodnúť zveriť túto úlohu viacerým orgánom, čo Komisia navyše výslovne pripustila.
- 73 Článok 2 ods. 2 smernice 85/337 dodáva, že posudzovanie vplyvov na životné prostredie možno začleniť do jestvujúcich procesov povoľovania projektov v členských štátoch, alebo ak to nie je možné, do iných procesov alebo postupov, ktoré sa ustanovia na dosiahnutie cieľa tejto smernice.
- 74 Toto ustanovenie implikuje, že sloboda ponechaná členským štátom sa vzťahuje na určenie procesných pravidiel a podmienok poskytovania predmetného povolenia.
- 75 Túto slobodu však možno vykonávať iba v hraniciach stanovených uvedenou smernicou a takým spôsobom, aby výber vykonaný členskými štátmi zaručil plné dodržanie cieľov stanovených touto smernicou.
- 76 Článok 2 ods. 1 smernice 85/337 teda uvádza, že posudzovanie vplyvov na životné prostredie sa má vykonať „pred vydaním povolenia“. To implikuje, že skúmanie priamych a nepriamych účinkov projektu na faktory uvedené v článku 3 tejto smernice a na vzťah medzi týmito faktormi sa musí vykonať v plnej miere pred vydaním povolenia.
- 77 Za týchto okolností, hoci nič nebráni tomu, aby Írsko v rámci svojho výberu zverilo vykonanie cieľov uvedenej smernice dvom odlišným orgánom, čiže jednak orgánom územného plánovania a jednak Agentúre, vzťahuje sa na to podmienka, aby príslušné právomoci týchto orgánov a pravidlá upravujúce ich vykonávanie zaručovali v plnej

miere a potrebnom čase vykonanie posúdenia vplyvov na životné prostredie, teda pred vydaním povolenia v zmysle tejto smernice.

- 78 V tejto súvislosti Komisia tvrdí, že v írskej právnej úprave identifikovala nedostatok vyplývajúci z kombinácie dvoch faktorov. Tým prvým je neexistencia akéhokoľvek práva Agentúry začať posudzovanie vplyvov na životné prostredie, keď dostane žiadosť o povolenie na projekt týkajúci sa aspektov spojených so znečisťovaním. Druhým je možnosť, že sa navrhovateľ môže obrátiť na Agentúru a tá rozhodne o otázkach znečisťovania predtým, ako sa vôbec tento navrhovateľ obráti na orgán územného plánovania, jediný, ktorý môže od navrhovateľa vyžadovať vyhlásenie o vplyvoch na životné prostredie.
- 79 Írsko vo svojej obrane nepopiera, že vo všeobecnosti Agentúra nie je oprávnená vyžadovať od navrhovateľa, aby predložil takéto vyhlásenie, ale tvrdí, že navrhovateľovi v praxi nevzniká žiadna výhoda z toho, že požiada o povolenie Agentúru bez toho, aby súčasne predložil žiadosť o povolenie orgánu územného plánovania, pretože je potrebné, aby mal povolenie od oboch týchto orgánov. Írsko však nepreukázalo, a dokonca ani netvrdilo, že je právne nemožné, aby navrhovateľ získal rozhodnutie Agentúry bez toho, aby sa obrátil na orgán územného plánovania.
- 80 Iste, EPAR stanovuje možnosť, že Agentúra oznámi žiadosť o povolenie orgánu územného plánovania. Medzi účastníkmi konania je však nesporné, že nejde o povinnosť a že navyše orgán, ktorý dostal oznámenie, nie je povinný naň reagovať.

- 81 Nemožno teda vylúčiť, že Agentúra ako orgán poverený vyjadriť sa k povoleniu na projekt z hľadiska aspektov spojených so znečisťovaním, rozhodne bez toho, aby sa vykonalo posúdenie vplyvov na životné prostredie v súlade s článkami 2 až 4 smernice 85/337.
- 82 Írsko tvrdí, že v niektorých prípadoch týkajúcich sa najmä povolení na zber a likvidáciu odpadu, ako aj povolení na integrovanú kontrolu a predchádzanie znečisťovaniu, je Agentúra oprávnená vyžadovať vyhlásenie týkajúce sa vplyvov na životné prostredie, ktoré musí zohľadniť. Takéto čiastkové pravidlá však nemôže napraviť nedostatok írskej právnej úpravy identifikovaný v predchádzajúcom bode.
- 83 Írsko takisto tvrdí, že od zmeny EPAA vykonanej § 256 PDA sú orgány územného plánovania v prípade potreby oprávnené odmietnuť vydať povolenie z dôvodov spojených so životným prostredím a že pojmy „primerané plánovanie“ a „udržateľný rozvoj“ vo všeobecnosti zverujú týmto orgánom takéto oprávnenie.
- 84 Takéto rozšírenie právomocí orgánov územného plánovania môže, ako tvrdí Írsko, spôsobiť v niektorých prípadoch prekryvanie príslušných právomocí orgánov životného prostredia. Je však potrebné konštatovať, že takéto prekryvanie nie je takej povahy, aby napravilo nedostatok uvedený v bode 81 tohto rozsudku, keďže stále existuje možnosť, že Agentúra o projekte rozhodne sama a bez posúdenia vplyvov na životné prostredie v súlade s článkami 2 až 4 smernice 85/337 z hľadiska aspektov spojených so znečisťovaním.

- 85 Za týchto okolností je potrebné konštatovať, že druhá výhrada uvádzaná Komisiou na podporu žaloby o nesplnení povinnosti je dôvodná.

O tretej výhrade týkajúcej sa neuplatnenia smernice 85/337 na asanačné práce

Argumentácia účastníkov konania

- 86 Podľa Komisie môžu asanačné práce predstavovať „projekt“ v zmysle článku 1 ods. 2 smernice 85/337, pretože patria pod pojem „iné zásahy do prírodného prostredia a krajiny“. V PDR však Írsko vyňalo z povinnosti vykonať posúdenie vplyvov na životné prostredie takmer všetky asanačné práce. Po uplynutí lehoty dvoch mesiacov stanovenej v doplňujúcom odôvodnenom stanovisku z 29. júna 2007 Írsko síce oznámilo Komisii nové znenie, ktorým bolo zmenené PDR v tom zmysle, že podstatne zúžilo pôsobnosť výnimky stanovenej pre asanačné práce, toto znenie však nemožno zohľadniť v rámci tejto žaloby o nesplnení povinnosti.
- 87 Komisia tvrdí, že výklad Írska, podľa ktorého asanačné práce nepatria do pôsobnosti uvedenej smernice, sa nachádza v NMA a odkazuje v tejto súvislosti na § 14, § 14a a § 14b tohto zákona, ktoré sa týkajú asanácie národnej pamiatky.

- 88 S cieľom ilustrovať spôsob, akým v rozpore so smernicou 85/337 vylúčenie asanačných prác umožnilo podľa § 14a NMA zničenie národnej pamiatky bez vykonania posúdenia vplyvov na životné prostredie, Komisia odkazuje na rozhodnutie ministerstva z 13. júna 2007, ktorým bolo nariadené zničenie národnej pamiatky s cieľom umožniť realizáciu projektu diaľnice M3.
- 89 V prvom rade Írsko namieta, že tretia výhrada Komisie v rozsahu, v akom sa týka § 14 NMA, je neprípustná, keďže toto ustanovenie nebolo uvedené v doplňujúcom odôvodnenom stanovisku z 29. júna 2007.
- 90 Podľa Írska asanačné práce nepatria do pôsobnosti smernice 85/337, pretože nie sú uvedené v jej prílohách I a II. Navyše zo znenia § 10 PDA v spojení s § 9 PDR vyplýva, že asanačné práce sú vyňaté z povinnosti získať územné povolenie, len ak projekt nebude mať podstatné účinky na životné prostredie.
- 91 Pokiaľ ide o povinnosť vykonať dodatočné posudzovanie, Írsko tvrdí, že podstata smernice 85/337 implikuje, že posúdenie vplyvov na životné prostredie sa má vykonať v čo najskoršom možnom štádiu, pred začatím projektu. Nové posúdenie je potrebné vykonať jedine vtedy, keď v súlade s prílohou I, bodom 13 prvou zarážkou tejto smernice nastane prípad, že bol projekt zmenený alebo rozšírený.
- 92 Pokiaľ ide o dosah pokynov ministerstva vydaných na základe § 14a NMA, Írsko zdôrazňuje, že toto ustanovenie sa uplatňuje len v kontexte cestného projektu, ktorý predtým schválila Rada na základe posúdenia vplyvov na životné prostredie. Iba Rada môže rozhodnúť o zmene projektu cesty a musí v takom prípade posúdiť, či

táto zmena môže mať negatívny dosah na životné prostredie. Za týchto okolností právomoc ministerstva vydávať pokyny nemožno porovnávať s vydaním povolenia na projekt cesty. Tieto pokyny sa vydávajú v prípade potreby až po začatí prác na projekte a objavení novej národnej pamiatky a ich cieľom je len upraviť spôsob, ako s ňou naložiť. Írsko navyše namieta, že rozhodnutie ministerstva nariaďujúce zničenie národnej pamiatky bolo prijaté s cieľom umožniť realizovať projekt diaľnice M3.

Posúdenie Súdnym dvorom

— O prípustnosti tretej výhrady

⁹³ Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je predmet žaloby podanej podľa článku 226 ES podmienený konaním pred podaním žaloby upraveným v uvedenom ustanovení a žaloba sa musí zakladať na rovnakých dôvodoch a tvrdeniach ako odôvodnené stanovisko (pozri najmä rozsudok zo 14. októbra 2004, Komisia/Francúzsko, C-340/02, Zb. s. I-9845, bod 26 a citovanú judikatúru).

⁹⁴ V predmetnom prípade zo znenia doplňujúceho odôvodneného stanoviska z 29. júna 2007 vyplýva, že Komisia, v jeho bodoch 2.34 až 2.38 vytýkala Írsku, že vylúčilo asanačné práce z pôsobnosti vnútroštátnej právnej úpravy preberajúcej smernicu 85/337. V bodoch 2.39 a 2.40 toho istého stanoviska Komisia upresnila, že

výklad, ktorý v súvislosti s touto smernicou zastáva Írsko, sa odráža nielen v PDA, ale takisto v iných, špecifickejších právnych predpisoch, ako je NMA, a ako príklad uviedla realizáciu projektu diaľnice M3.

- 95 Z toho vyplýva, že hoci Komisia neuviedla výslovne § 14 NMA v uvedenom odôvodnenom stanovisku, odkázala jasne na rozhodovací mechanizmus stanovený týmto článkom v rámci svojej analýzy nedostatkov, ktoré sa podľa nej nachádzajú v tomto zákone.
- 96 Za týchto okolností námietka neprípustnosti uvádzaná Írskom proti tretej výhrade Komisie musí byť zamietnutá.

— O veci samej

- 97 Pokiaľ ide o to, či, ako tvrdí Komisia vo svojom podaní, asanačné práce patria do pôsobnosti smernice 85/337, alebo či, ako tvrdí Írsko, sú z nej vylúčené, je potrebné najprv uviesť, že z definície pojmu „projekt“ uvedenej v článku 1 ods. 2 tejto smernice nie je možné vyvodiť, že by asanačné práce nemohli splniť kritériá tejto definície. Takéto práce totiž môžu byť považované za „iné zásahy do prírodného prostredia a krajiny“.
- 98 Tento výklad potvrdzuje aj skutočnosť, že keby boli asanačné práce vylúčené z pôsobnosti uvedenej smernice, odkazy na „kultúrne dedičstvo“ v článku 3 tejto smernice,

na „krajiny s historickým, kultúrnym, alebo archeologickým významom“ v prílohe III bode 2 písm. h) tejto smernice a na „architektonick[é] a archeologick[é] pamiat[ky]“ v prílohe IV bode 3 tejto smernice by boli bezpredmetné.

- ⁹⁹ Je pravda, že v súlade s článkom 4 smernice 85/337 na to, aby bolo pri projekte potrebné posúdenie vplyvov na životné prostredie, musí patriť do jednej z kategórií uvedených v prílohách I a II tejto smernice. Ako uvádza Írsko, tieto kategórie výslovne neuvádzajú asanačné práce, s výnimkou, ktorá nie je relevantná v rámci tejto žaloby, likvidácie jadrových elektrární a iných jadrových reaktorov, ktorú uvádza bod 2 prílohy I.
- ¹⁰⁰ Je však potrebné zohľadniť, že tieto prílohy sa týkajú skôr odvetvových kategórií projektov bez toho, aby opisovali presnú povahu plánovaných prác. Ako príklad je možné uviesť, ako to urobila Komisia, že „projekty na rozvoj miest“ uvedené v bode 10 písm. b) uvedenej prílohy II zahŕňajú veľmi často asanáciu už existujúcich stavieb.
- ¹⁰¹ Z toho vyplýva, že asanačné práce naozaj patria do pôsobnosti uvedenej smernice, a preto môžu predstavovať „projekt“ v zmysle jej článku 1 ods. 2.
- ¹⁰² Podľa ustálenej judikatúry sa má existencia nesplnenia povinnosti posudzovať podľa situácie v členskom štáte ku dňu uplynutia lehoty stanovenej v odôvodnenom stanovisku (pozri najmä rozsudok zo 16. júla 2009, Komisia/Írsko, už citovaný, bod 64 a citovanú judikatúru).

- 103 Írsko nepopiera, že podľa vnútroštátnej právnej úpravy v znení platnom k dátumu doplňujúceho odôvodneného stanoviska nepodliehali asanačné práce vo všeobecnosti posudzovaniu vplyvov na životné prostredie, ale v zásade sa na ne vzťahovala výnimka.
- 104 Z pravidiel uvedených v §14 až § 14b NMA vyplýva, že pokiaľ ide o asanáciu národnej pamiatky, ako tvrdí Komisia, tieto vôbec nezohľadňujú prípad, že by takéto asanačné práce mohli samy osebe predstavovať projekt v zmysle článkov 1 a 4 smernice 85/337, a preto by sa malo vyžadovať predchádzajúce posúdenie ich vplyvov na životné prostredie. Keďže sa však preukázala nedostatočnosť prebratia tejto smernice do írskeho právneho poriadku, nie je potrebné skúmať, aké sú skutočné účinky tejto právnej úpravy v prípade realizácie konkrétnych projektov, medzi ktoré patrila aj diaľnica M3.
- 105 Súdny dvor nemôže prihliadať na legislatívne zmeny prijaté po podaní žaloby o nesplnenie povinnosti (pozri najmä rozsudok zo 16. júla 2009, Komisia/Írsko, už citovaný, bod 65 a citovanú judikatúru).
- 106 Za týchto okolností je potrebné konštatovať, že tretia výhrada uvádzaná Komisiou na podporu žaloby je dôvodná.
- 107 V dôsledku toho je potrebné konštatovať, že Írsko si tým, že

— neprebralo článok 3 smernice 85/337,

- nezabezpečilo, aby v prípade, že rozhodovacia právomoc týkajúca sa projektu prí- náleží orgánom územného plánovania aj Agentúre, sa v plnom rozsahu dodržali podmienky stanovené v článkoch 2 až 4 tejto smernice, a

- vylúčilo asanačné práce z pôsobnosti svojej právnej úpravy preberajúcej tú istú smernicu,

nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z uvedenej smernice.

O trovách

- ¹⁰⁸ Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazat Írsko na náhradu trov konania a Írsko nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazat ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Írsko si tým, že:

- **neprebralo článok 3 smernice Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posu- dzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné**

prostredie, zmenenej a doplnenej smernicou Rady 97/11/ES z 3. marca 1997 a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/35/ES z 26. mája 2003,

- nezabezpečilo, aby v prípade, že rozhodovacia právomoc týkajúca sa projektu prináleží orgánom územného plánovania aj Agentúre na ochranu životného prostredia, sa v plnom rozsahu dodržali podmienky stanovené v článkoch 2 až 4 smernice 85/337, zmenenej a doplnenej smernicou 2003/35, a

- vylúčilo asanačné práce z pôsobnosti svojej právnej úpravy preberajúcej smernicu 85/337, zmenenú a doplnenú smernicou 2003/35,

- nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z uvedenej smernice.

2. Írsko je povinné nahradiť trovy konania.

Podpisy